

21.4.12

54b → 55b (לא בעינן פרוטה) (אמר רבא גבי גזל)

1. או מפל אֶשֶׁר יִשְׁבַע עָלָיו לְשָׂקֶר וְשָׁלַם אֹתוֹ בְּרֵאשׁוֹ וְחִמְשֵׁיתוֹ יוֹסֵף עָלָיו לְאֶשֶׁר הוּא לוֹ יִתְנֶנּוּ בַיּוֹם אֲשֶׁמְתוֹ: וּיְקָרָא פֶּרֶק הַ פְּסוּק כַּד
 2. וְאִישׁ כִּי יֵאָכֵל קֹדֶשׁ בְּשִׁגְגָה וְיֹסֵף חִמְשֵׁיתוֹ עָלָיו וְנָתַן לַלֵּהֵן אֶת הַקֹּדֶשׁ: וּיְקָרָא פֶּרֶק כַּב פְּסוּק יָד
 3. וְאִם חִמְקָדִישׁ יִגָּאֵל אֶת גִּיתוֹ וְיֹסֵף חִמְשֵׁית כֶּסֶף עָרְקָה עָלָיו וְהָיָה לוֹ: וּיְקָרָא פֶּרֶק כֹּז פְּסוּק טו
 4. וְאִם בְּבִהְמָה חִטְמָאָה וַפְּדָה בְּעָרְקָה וְיֹסֵף חִמְשֵׁתוֹ עָלָיו וְאִם לֹא יִגָּאֵל וְנִמְכַר בְּעָרְקָה: וּיְקָרָא פֶּרֶק כֹּז פְּסוּק כֹּז
 5. וְהָאֵשׁ עַל הַמִּזְבֵּחַ תִּוְקָד בּוֹ לֹא תִכָּבֵד וּבְעֵר עָלֶיהָ הִכְהֵן עֲצִים בְּבִקְרָה בְּבִקְרָה וְעֵרֹד עָלֶיהָ הֵעֵלָה וְהִקְטִיר עָלֶיהָ חֲלָבֵי הַשְּׁלָמִים: וּיְקָרָא פֶּרֶק ו פְּסוּק ה
 6. וְאֵת אֶשֶׁר חָטָא מִן הַקֹּדֶשׁ יִשְׁלַם וְאֵת חִמְשֵׁיתוֹ יוֹסֵף עָלָיו וְנָתַן אֹתוֹ לַלֵּהֵן וְהִכְהֵן יִכְפֹּר עָלָיו בְּאֵיל הָאֲשֶׁם וְנִסְלַח לוֹ: וּיְקָרָא פֶּרֶק הַ פְּסוּק טז

- I הקדש and מע"ש, תרומה, גזל in (tacking on 1/5 to payment of 1/5) in חומש החומש רבא:
- גזל: we tack on as per v. 1 and explicit משנה (ז-ו:ט)
  - תרומות ו:א) משנה explicit and as per v. 2 תרומה:
  - מע"ש: neither written nor taught (משנה) nor was it even considered
  - הקדש: similar to תרומה (1/5 of a 1/5 etc.) or not?
    - Lemma1: both say יוסף (vv. 2-3) → we add 1/5 to 1/5 OR
    - Lemma2: in re: תרומה, if we take the ו"ו of יוסף and "move" it to חמישיתו, it becomes חמישיתו (?) – many חומשים
      - But: in re: הקדש, even if we "move" the ו"ו, it just adds to חמישיתו → חמישיתו, still implying only 1 חומש
      - Challenge: in any case, we shouldn't add 1/5 to 1/5, since the second redemption is from שני הקדש
        - התפסה) we don't add חומש to secondary הקדש (e.g. דיב"ל
      - Ruling: חומש to secondary הקדש; just as we add 1/5 to הקדש, we add 1/5 to חומש – אב"י
- II Revisiting ריב"ל's ruling that we only add חומש to הקדש ראשון, not שני הקדש:
- Source (רבא): v. 3 – המתפס adds 1/5, not הקדש (if his הקדש is in lieu of another – זה תחת זה)
  - מעילה – מעילה (in presence of ר"א): v. 4 – just as בהמה טמאה isn't destined for הקדש nor do its owners have any portion – מעילה
    - The rule: all things that won't end up הקדש and its owners have no חלק – מעילה
    - תחילתה הקדש with the characteristic of → קדק"ל excludes כולה לשמים ר"א
      - Perhaps: חומש excludes תחילת הקדש, as per ריב"ל (affirmative response from תנא)
      - Challenge: a בהמה טמאה has "middle-stage" הקדש, where another could be substituted for it
        - Answer: but it doesn't have סוף הקדש (can't end up on מזבח or for building materials etc.)
        - Challenge: why compare חומש to סוף הקדש (→ חומש); compare it to תחילת הקדש (→ חומש)
        - Support: as per רבא's exegesis on v. 5 – העלה ראשונה means העלה (similarly, הטמאה means הבהמה הטמאה)
    - Support for ריב"ל: explicit ברייתא which notes that חומש is only added to original הקדש, not שני הקדש (התפסה)
- III משנה ז: the "פרוטות" (first two items listed, although presented elsewhere, to generate list)
- אונאה (as above) is 4 כסף (of 24=סלע)
  - מעלה (in a claim of debt) is at least 2 כסף
  - פרוטות 5:
    - חובב שבועה (to generate הודאה)
    - קידושין (as per ב"ה in א:א)
    - מעילה
    - אבדה on the הכרזה
    - שבועה – for השבת הגזלה, must follow the owner to the ends of the earth to return it to him (after שבועה)
  - Challenge: why not list פרוטה – אונאה (e.g. if the item was worth 6 פרוטות)
    - Answer1 (ר' כהנא): there is no אונאה at less than a כסף
    - Answer2 (לוי): it is listed; his list: (a) אונאה (b) הודאה (c) קידושין (d) גזל (e) ישיבת הדיינים (f) won't meet for פ"פ (g) פחות מש"פ
      - Challenge: why doesn't our תנא list (e)? Answer: it is under the rubric of גזל
        - Block: he lists גזל and אבדה separately? (answer: צריכי – גזלה – even if depreciates)
      - Challenge (to לוי): why doesn't he list אבדה (answer: subsumed under גזל)
        - Block he lists גזל and ישיבת הדיינים answer: needs קטינא to counter ישיבת הדיינים (גזל)
          - Challenge: v. 6 attaches חומש for return – חולין but not חומש
            - Answer: ר' קטינא means that if גזלה was ש"פ at beginning of דין and devalued, they complete דין
        - Challenge (to לוי): why doesn't he list מעילה? Answer: his list only covers חולין, not חומש
        - Challenge (to משנה): if listing חומש, why not list מע"ש (as above, if worth חומש, no חילול, פחות מש"פ)
          - Answer: he holds like ר"ל – even if חומש doesn't have ש"פ is it unredeemable
            - Challenge: why not list מע"ש חומש
              - Answer: his list only includes חומש, not חומש